

SPOLEČNÉ AKCE EEPLIANT3

ZPRAVODAJ třetí vydání

BRUSEL, červen 2023

Zjišťování neshod produktů spojených se spotřebou energie

v Evropě.

Co nám říkají dosavadní
výsledky?

Projekt [EEPLIANT3 Concerted Action](#) financovaný EU je jedním z mnoha nástrojů provádění politiky EU v boji proti změně klimatu a zhoršování životního prostředí. V rámci této akce se snažíme ověřovat a zlepšovat energetickou náročnost a úroveň shody s nařízeními o ekodesignu a energetickém štítkování různých výrobků spojených se spotřebou energie. Kategorie výrobků, na které se EEPLIANT3 zaměřuje, zahrnují **klimatizace, komfortní ventilátory, sušičky prádla, ohříváče vody, ventilační jednotky, světelné zdroje, a lokální topidla**, malý počet **televizorů, praček a chladniček na víno**. Průběžné výsledky našich šetření výrobků ukazují, že evropské orgány dozoru nad trhem jsou schopny identifikovat značný počet výrobků s vysokou pravděpodobností nesouladu. Celková míra dodržování norem pro označování a informace v internetových obchodech je deprimujícím způsobem nízká.

V souvislosti s nevyhovujícími výrobky probíhají donucovací opatření. Opatření jsou úměrná úrovni a závažnosti zjištěných neshod.

Konečné výsledky kontroly, testování a prosazování se očekávají koncem roku 2023.

This project is funded
by the European Union

vores bureau

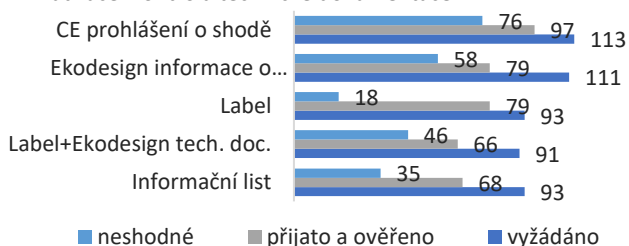
Upozornění!

Výsledky této akce jsou založeny na vzorcích výrobků odebraných na trzích v zúčastněných zemích. Stejně jako u většiny činností dozoru nad trhem představují výsledky z větší části cílené úsilí, které orgány vyvíjejí s cílem identifikovat podezřelé/nevyhovující výrobky. Z tohoto důvodu výsledky nepředstavují statisticky platný obraz celkové situace na trhu pro každou kontrolovanou kategorii výrobků.

V EEPLIANT3 provádíme kontroly dokumentů a online kontroly (včetně kontroly [European Product Registry for Energy Labelling - EPREL](#)), vedle fyzického testování shody u řady výrobků souvisejících s energií, které podléhají požadavkům na ekodesign a energetický štítek. Toto jsou průběžné výsledky pro jednotlivé typy dosud kontrolovaných výrobků:

Klimatizace (dělená/kanalová) a komfortní ventilátory: Zúčastněné orgány dozoru nad trhem se snažily zkontrolovat technickou dokumentaci 113 různých modelů. V 79 z 97 kontrolovaných případů byly v prohlášení o shodě zjištěny chyby. U 18 z kontrolovaných výrobků bylo chybné označení - chybné provedení, rozporuplné údaje nebo označení podobného modelu. U 58 výrobků byly zjištěny problémy s povinnými údaji o ekodesignu a u 35 výrobků byly zjištěny problémy s informačním listem výrobku.

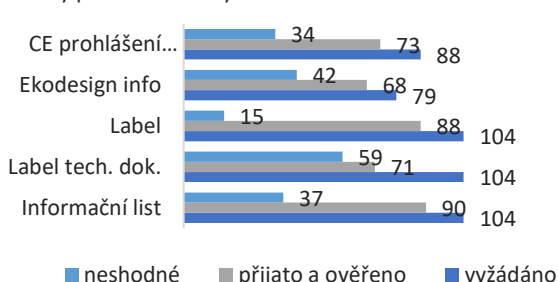
Klimatizace: kontrola technické dokumentace

Kromě toho téměř 70 % z 271 kontrolovaných internetových obchodů nezobrazovalo na stránkách výrobků štítky nebo informační list. Byly dokončeny laboratorní testy 20 dělených a 27 kanalových klimatizací, včetně opakování testů na třech dalších ("trojitě testování") 6 modelů, které v prvních testech nevyhověly. Nebyly zjištěny žádné problémy s obcházením zkoušek. Donucovací opatření stále probíhají.

Sušičky prádla: Kontroly dokladů byly provedeny u 104 výrobků (64 kondenzačních tepelných čerpadel, 26 kondenzačních s tepelným prvkem a 14 sušiček s odvětráváním). Ty jsou nyní dokončeny. Neshody byly zjištěny ve 34 případech, pokud jde o prohlášení CE a 42 případech, pokud jde o informace o ekodesignu. Problémy se štítkem byly potvrzeny u 15 vzorků. Naopak u 37 ze 104 produktů byly chyby v informačním listu.

Sušičky prádla: Kontrola technické dokumentace

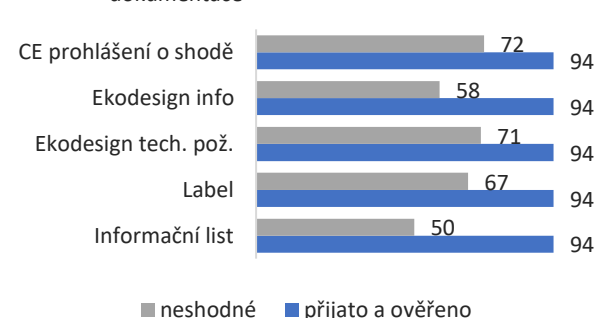
Kontroly byly provedeny také v 279 internetových obchodech. Na 94 stránkách výrobků nebylo nalezeno žádné označení.

Testování této skupiny výrobků je dokončeno. Bylo vybráno 30 modelů bubnových sušiček, které budou testovány v akreditované laboratoři: 12 z nich nevyhovělo testům v souvislosti s jedním nebo více parametry (např. spotřeba energie, spotřeba energie ve vypnutém/zapnutém stavu, účinnost kondenzace, zbytková vlhkost). Nebyl zjištěn žádný pokus o obcházení norem.

Ohřívače vody: Ohřívače vody jsou spotřebiče, které slouží k ohřevu a v některých případech také k uchovávání vody až do jejího použití. EEPLIANT3 odebral vzorky a ověřil shodu 54 elektrických ohřívačů vody (pokrývajících malé i velké zatěžové profily), 23 ohřívačů vody s tepelným čerpadlem a 20 zásobníků teplé vody.

Při prvotním posouzení jejich technické dokumentace bylo zjištěno, že 87 z 94 modelů nevyhovuje požadavkům, přičemž chyby se týkaly prohlášení CE, informací o ekodesignu a technických požadavků, štítku a informačního listu výrobku.

Ohřívače vody: kontroly technické dokumentace

Po kontaktování odpovědných hospodářských subjektů bylo 42 z 87 nevyhovujících výrobků dobrovolně uvedeno do souladu.

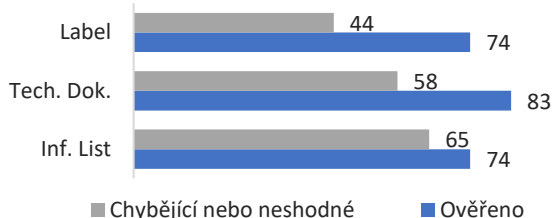
Orgány dozoru nad trhem rovněž zkontrolovaly deset (10) internetových obchodů, aby ověřily dodržování požadavků na online označování. Přestože práce pokračují, předběžné výsledky naznačují vysokou míru nedodržování předpisů.

Laboratorní testy byly provedeny na 23 modelech (z 26). Předběžné výsledky ukazují, že více než polovina testovaných vzorků zatím nevyhověla testům ve vztahu k alespoň jednomu parametru testu, včetně třídy energetické účinnosti, denní spotřeby elektřiny a/nebo zatěžového profilu. Trojitě testování malého počtu modelů je téměř dokončeno. Konečné výsledky budou k dispozici letos na podzim.

Ventilační jednotky: 173 produktů bylo napřed prověřeno online, 97 bylo následně vybráno pro

kontrolu jejich dokumentace. Při těchto kontrolách bylo zjištěno, že ve většině případů informace chyběly nebo byly chybné. Konkrétně u celkem 44 výrobků byly problémy se štítky - chyběly štítky (ve 42 případech) nebo byly nesprávné (ve 2 případech), zatímco u 58 výrobků byly problémy s technickou dokumentací a u 65 s informačním listem výrobku.

Ventil. jednotky: 97 admin.kontrol v EPREL

V 50 internetových obchodech bylo zkontrolováno dalších 91 výrobků. Z těchto 91 modelů bylo 80 shledáno nevyhovujícími (88 %) z důvodu chybějícího nebo nesprávného označení či informací.

Rovněž kontroly 64 internetových stránek výrobců odhalily značnou míru nedodržování předpisů. Konkrétně 61 ze 143 kontrolovaných výrobků mělo v informacích o ekodesignu malé nebo velké chyby (43 % neshod), zatímco v 82 případech nebyly k dispozici online pokyny k demontáži. Mezi příklady drobných chyb patří chybějící adresy URL nebo použití jiných metod výpočtu či norem měření, avšak se správnými závěry. Naopak typická závažná chyba se týká uvádění příliš příznivých deklarovaných hodnot, a to i na energetickém štítku, ve srovnání s hodnotami v technické dokumentaci.

31 výrobků bylo odesláno k laboratornímu testování. Konečné výsledky se očekávají na podzim.

Světelné zdroje & Lokální prostorová topidla: Jedná se o dvě chronologicky poslední skupiny výrobků, na které se akce zaměřuje. Patří sem směrové a nesměrové zdroje světla, zdroje světla s patičí a bez patičky, jakož i plynová topidla, topidla na biomasu a elektrická topidla (přenosná, stacionární >250W a sálavá).

V druhé polovině roku 2022 byly u obou skupin výrobků zahájeny kontroly dokumentace a online označování. Laboratorní testy probíhají.

Testování praček, chladniček na víno a televizorů v malém měřítku: V zájmu maximalizace dopadu byl v rámci pracovního balíčku EEPLIANT3 (WP) 6 pro nové a vznikající problémy vypracován dodatečný mini ověřovací zkušební program zahrnující relativně malý počet výrobků, u nichž se předpokládá, že představují

specifickou výzvu pro ekodesign a označování energetickými štítky. V současné době se v rámci této kampaně testuje šest praček, pět chladniček na víno a deset modelů televizorů.

Posílení dozoru nad trhem v oblasti pravidel pro ekodesign a označování energetickými štítky: pět studijních návštěv, jeden webinář a specializovaná elektronická knihovna

Studijní návštěvy a výměny pracovníků orgánů dozoru nad trhem jsou považovány za klíčové nástroje harmonizace a posílení dozoru nad trhem v EU a za jedinečnou příležitost pro vzájemné sdílení znalostí. Navzdory problémům spojeným s pandemií se v rámci projektu EEPLIANT3 podařilo navrhnout a realizovat ambiciózní mezioborový výměnný program ve třech zúčastněných zemích.

Obr. 1 - Shora dolů: EEPLIANT3 studijní návštěvy - Esbjerg (2 x), Milan, a Riga

Od května do října 2022 se 25 účastníků projektu zúčastnilo pěti specializovaných studijních pobytů, dvou v Itálii a po jednom v Lotyšsku, Švédsku a Dánsku.

Každý výměnný program byl postaven na konkrétním tématu/prioritě. Delegáti měli příležitost podrobně diskutovat o vnitrostátních postupech v oblasti inspekce a prosazování práva, sdílet osvědčené postupy a zhlédnout ukázky místních systémů řízení případů a digitálních nástrojů. Součástí příslušných programů byly návštěvy zkušební laboratoře v Itálii a lotyšského celního místa, zatímco v Esbjergu měli účastníci možnost být svědky inspekce maloobchodního prodejce elektrospotřebičů a zamyslet se nad ní.

Dalším úspěchem je uspořádání jednodenního online semináře o kontrolách dokumentů. V lednu 2022 proškoli odborníci z EEPLIANT3 174 úředníků MSA z 29 zemí, včetně Ukrajiny, Turecka, Bosny a Hercegoviny, Albánie, Norska, Švýcarska a Černé Hory, jak zlepšit účinnost kontrol dokladů pro ekodesign a energetické štítkování. Záznam webináře je k dispozici na adrese [EEPLIANT3 \(www.eepliant3.eu\)](http://www.eepliant3.eu) a [PROSAFE \(www.prosafe.org\)](http://www.prosafe.org) upozorňujeme, že přístup do naší digitální "znalostní databáze" je omezen na registrované uživatele.

Poskytnutí bezplatného přístupu ke školicím materiálům a dalším příslušným nástrojům může podpořit práci inspektorů dozoru nad trhem a zvýšit efektivitu. To je cílem elektronické knihovny EEPLIANT3 umístěné v prostoru wiki projektu - přístup k ní mají v současné době pouze účastníci projektu EEPLIANT3.

Struktura knihovny odráží obsah knihovny Evropské komise 'Blue Guide'. V současné době je nahráno a je k dispozici více než 250 dokumentů a kontrolních nástrojů týkajících se ekodesignu a energetického štítkování.

Mezinárodní spolupráce

Spolu se skupinami ADCO pro ekodesign a energetické štítkování pokračujeme v budování kapacit v rámci evropských orgánů dozoru nad trhem, ale snažíme se také podporovat jurisdikce mimo EU při zlepšování účinnosti jejich politik ekodesignu a energetického štítkování. To bylo cílem součinnosti projektu EEPLIANT3 se dvěma mezinárodními akcemi spolufinancovanými EU, tzv. [STARTER projekt](#) na Ukrajině a alžírský projekt «[Taka Nadifa](#)».

Díky naší spolupráci s projektem STARTER se 71 ukrajinských úředníků MSA zúčastnilo webináře EEPLIANT3 o kontrolách dokumentů. Školicí materiály a přepis všech sezení byly přeloženy v rámci projektu STARTER a poskytnuty ukrajinským kolegům. Přípravovaly se další aktivity šité na míru. Ty byly bohužel zrušeny kvůli probíhající válce.

Na konci roku 2022 EEPLIANT3 a projekt "Taka Nadifa" jednaly o spolupráci při organizaci studijní návštěvy v Bruselu. Návštěva delegace projektu Taka Nadifa se uskutečnila 24. ledna 2023 na FPSH. Program se týkal témat specifických pro projekt, jako jsou použité strategie odběru vzorků a kontroly a naše průběžné výsledky, a také širších otázek týkajících se ekodesignu a dozoru nad trhem s energetickými štítky, které jsou předmětem zájmu.

Obr. 2 - 'Taka Nadifa' studijní návštěva

Přechod na zelenou strategii: Pomoc tvůrcům koncepcí při plánování budoucnosti

Jedním z cílů projektu EEPLIANT3 je využít důkazy ze své činnosti k informování EU o tvorbě politiky v oblasti ekodesignu a právních předpisů týkajících se energetického štítkování. V rámci EEPLIANT3 již vzniklo několik významných doporučení pro konkrétní výrobky a obecných doporučení a normalizačních podnětů, a to jak z činností zaměřených na konkrétní výrobky, tak z průřezových činností - například v oblasti zřizování center excelence pro testování výrobků nebo spolupráce s celními úřady.

V této souvislosti byl projekt EEPLIANT3 pozván na konzultační fórum o dozoru nad trhem v oblasti ekodesignu a energetického štítkování, které uspořádala Evropská komise v prosinci 2022.

Projekt se podělil o poznatky ze své práce v terénu, diskutoval o zjištěné míře nesouladu u všech cílových výrobků a rozšířil měřený dopad dozoru nad trhem, včetně společných akcí, v této oblasti.

V rámci naší komunikační a propagační strategie jsme navíc jen za poslední dva roky představili EEPLIANT3 na čtyřech velkých mezinárodních akcích: BEHAVE2020-2021, eceee Summer Study 2021, EEDAL'22, a MEETMED II konference o energetické transformaci, kterých se zúčastnilo smíšené publikum složené z výzkumných pracovníků, odborníků z praxe, zástupců podniků, nevládních organizací a tvůrců příslušných strategických rozhodnutí.

Pouhá kontrola nestačí: jak EEPLIANT3 podporuje průmysl

Snížení míry nedodržování požadavků na ekodesign a energetické štítkování není pouze otázkou větší kontroly trhu a lepšího prosazování. Klíčem k jakékoli stávající nebo budoucí strategii na podporu dodržování předpisů je vzdělávání a zvyšování povědomí hospodářských subjektů.

Kontakty: Ioana Sandu, výkonná ředitelka PROSAFE, Avenue des Arts 41, 1040 Brusel (Belgie)+32 2 757 9336 / info@prosafe.org / www.eepliant.eu / www.prosafe.org

Vedoucí projektu: Bram Verckens, vedoucí oddělení, FPS Economy, Ředitelství všeobecné energetiky, infrastruktury a kontroly, Brusel, (Belgie)

Od svého založení v červnu 2019 EEPLIANT3 spolupracuje s odpovídajícími průmyslovými odvětvími s cílem zachytit a zmírnit problémy a výzvy a spoluvytvářet rovné podmínky v podnikání. První výsledky nedodržování předpisů byly přezkoumány společně se zástupci průmyslu na 3. zasedání poradního výboru EEPLIANT3, které v květnu 2022 hostila společnost PROSAFE. Účastníci se zamýšleli nad problémy a postřehy z terénu a nad zásahy potřebnými ke zlepšení úrovně dodržování předpisů na trhu

Obr. 3 - 3. zasedání poradního sboru (hybridní) v květnu 2022, které pořádal PROSAFE

“Evropská komise předložila plán REPowerEU, který má urychlit transformaci evropského energetického systému a zmírnit dopad vysokých cen energie zejména na zranitelné spotřebitele. Ústředním bodem této strategie je energetická účinnost a úspory energie a EEPLIANT3 v tomto ohledu hraje významnou roli.”

Pan Ronald Piers de RAVESCHOOT, DG ENER na 3. zasedání poradního sboru EEPLIANT3 dne 24. května 2022

Vyloučení odpovědnosti

Tento zpravodaj je součástí společné akce EEPLIANT3, která byla financována z programu Evropské unie pro výzkum a inovace Horizont 2020 na základě grantové dohody č. 832558. Obsah tohoto výstupu vyjadřuje názory autora a je jeho výhradní odpovědností; v žádném případě jej nelze považovat za vyjádření názorů Evropské výkonné agentury pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA), Evropské komise nebo jakéhokoli jiného orgánu Evropské unie, které neodpovídají za jakékoli použití informací v něm obsažených.